

Wat kunt u doen?

Het ene kind slaapt veel na de prik. Het andere kind voelt zich niet helemaal lekker. Zorg voor lichaamscontact, aandacht en afleiding. Dit kan de pijn minder maken. Als uw kind koorts heeft is het meestal genoeg om het koel te kleden en regelmatig te drinken geven. Vaak moet u het kind gewoon even laten 'uitzielen'. De klachten rond de prikplek hebben geen behandeling nodig. Als uw kind veel last of pijn heeft van de ingeënte arm kunt u paracetamol geven. Lees altijd de bijsluiter.

Als uw kind ineens heel erg ziek wordt of als de klachten langer dan 2 dagen duren, overleg dan met de huisarts. Misschien is er dan iets heel anders aan de hand dan een bijwerking. Heeft uw kind een bijwerking na de prik? Meld dit dan bij de arts of verpleegkundige van het consultatiebureau of GGD. De arts of verpleegkundige meldt de bijwerking bij het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb. De bijwerkingen worden daar geregistreerd en nader onderzocht. U kunt ook zelf een melding doen op www.lareb.nl. Soms neemt Lareb contact met u op, als ze meer informatie nodig hebben over de bijwerking.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over het Rijksvaccinatieprogramma? Of over de ziekten waartegen het programma beschermt? Kijk dan op www.rivm.nl/rijksvaccinatieprogramma. U kunt daar ook de algemene folder en de folders over de andere prikmomenten vinden. Deze folders zijn ook verkrijgbaar bij het consultatiebureau. Heeft u nog meer vragen? Stel ze aan de arts of verpleegkundige van het consultatiebureau.

Rijksvaccinatieprogramma

Met het Rijksvaccinatieprogramma kunt u uw kind beschermen tegen ernstige infectieziekten. Het wordt door de overheid gratis aangeboden aan alle kinderen in Nederland. Inenten is niet verplicht.

Dit is een publicatie van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl/rijksvaccinatieprogramma

september 2011

Informatie over DKTP-prik

Voor kleuters van 4 jaar

002829

Inenten beschermt

Inenten is belangrijk om uw kind te beschermen tegen ernstige infectieziekten. Inenten is niet verplicht. De meeste ouders doen het wel. In deze folder leest u welke prik uw kind krijgt rond de leeftijd van 4 jaar. Tegen welke ziekten wordt ingeënt en hoe de prik werkt. Ook leest u meer over de kans op bijwerkingen en wat u daartegen kunt doen.

De prik

Uw kind krijgt de prik in de arm of in het been. De DKTP-inenting beschermt kinderen tegen 4 ernstige infectieziekten: difterie, kinkhoest, tetanus en polio. De prik is een herhalingsprik. Kinderen hebben al vier DKTP-Hib-(HepB)-prikken gehad toen ze 2, 3, 4 en 11 maanden waren. In de loop van de tijd is de afweer iets afgenomen en is een herhalingsprik nodig. Vandaar dat een herhaling op 4-jarige leeftijd nodig is.

De ziekten

Deze prik beschermt tegen een aantal ziekten die heel ernstige gevolgen kunnen hebben. *Difterie* is een ernstige keelontsteking. Die kan ervoor zorgen dat een kind stikt. Ook kunnen het hart en zenuwstelsel beschadigd raken. Van *kinkhoest* kunnen vooral baby's het heel benauwd krijgen door langdurige en hevige hoestbuien. Ze kunnen er zelfs een hersenbeschadiging aan overhouden. Door *tetanus* kunnen de kaakspieren verkrampen. De ziekte kan ook de slik- en ademhalingsspieren aantasten. *Polio* (kinderverlamming) kan ervoor zorgen dat een kind verlamd raakt.

Wie krijgt de prik?

Uw kind krijgt de prik rond de leeftijd van 4 jaar. Meestal tijdens het laatste bezoek aan het consultatiebureau. Ouders of verzorgers krijgen via de post een oproep voor de inenting. De prik wordt op het consultatiebureau gegeven.

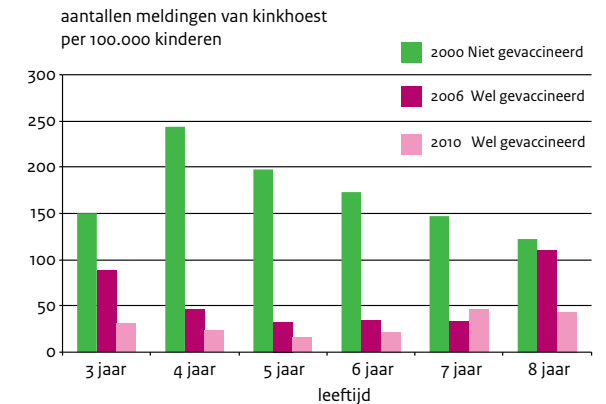
Hoe werkt de prik?

In de prik zitten stukjes van de ziekmakende bacteriën en virussen. De stukjes zijn onschadelijk gemaakt en maken uw kind dus niet meer ziek. Ze zorgen er juist voor dat uw kind afweerstoffen tegen de ziekten maakt. Komt uw kind later weer in contact met de virussen of bacteriën waartegen is ingeënt? Dan herkent het afweersysteem het virus of de bacterie. En maakt het lichaam sneller afweerstoffen aan tegen de ziekten. Soms is het nodig dat een inenting na een aantal jaren herhaald wordt. Dat geldt ook voor deze prik.

In de DKTP-inenting zitten stoffen tegen 4 ziekten. Het afweersysteem van gezonde kinderen kan dat goed verwerken. Door de combinatieprik hoeven kinderen minder vaak geprikt te worden. Daarom hebben ze ook minder vaak kans op bijwerkingen.

Zijn er bijwerkingen?

Uw kind kan een paar uur na de prik wat last krijgen van bijwerkingen. Meestal begint dat op de dag van de inenting. Vaak is dat binnen 2 dagen weer over. Uw kind kan lichte koorts krijgen, huilen of wordt hangerig. De prikplek kan rood, gezwollen of pijnlijk worden. Dat kan een paar dagen duren, maar gaat vanzelf weer over. Heel soms gebeurt dat bij de hele bovenarm. Dan kan het 4 tot 5 dagen duren, maar ook dat gaat vanzelf over. Kinderen van 4 jaar kunnen soms flauwvallen uit angst voor de prik. Het is dan oppassen dat zij niet met hun hoofd ergens tegenaan stoten. Hoge koorts en eventuele koortsstuipen komen op deze leeftijd bijna niet meer voor. Kinderen krijgen de prik op een leeftijd waarop ze gevoelig zijn voor allerlei ziekten. Als ze vlak na een inenting een ziekte krijgen, lijkt het alsof dat door de prik komt, maar dat is bijna nooit zo. De stoffen waarmee geprikt wordt en de bijwerkingen van de prikken zijn goed onderzocht. Ze veroorzaken geen blijvende ziekten.

Het effect van kinkhoestvaccinatie bij 4-jarigen.

Na invoering van de extra kinkhoestvaccinatie voor 4-jarigen in 2001 is het aantal meldingen per 100.000 kinderen afgenomen.